

25627 *LLEI 21/1987, d'11 de novembre, per la qual es modifiquen determinats articles del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil en matèria d'adopció. («BOE» 275, de 17-11-1987.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei,
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei
següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La regulació de l'adopció ha estat objecte a Espanya de successives reformes fins a arribar a la Llei 7/1970, de 7 de juliol, amb els lleugers retocs que hi van introduir les lleis 11/1981, de 13 de maig, i 30/1981, de 7 de juliol. Malgrat la modernització que va poder suposar la modificació del Codi civil efectuada el 1970 i els bons propòsits del legislador, és necessari reconèixer que el règim fins ara vigent no ha arribat a satisfer plenament la funció social que ha de complir aquesta institució, a causa de l'existència d'una sèrie de defectes i insuficiències normatives que l'experiència acumulada amb el pas dels anys ha posat en relleu.

S'acusava, sobretot, en la legislació anterior una falta gairebé absoluta de control de les actuacions que precedeixen l'adopció, necessari si es vol que aquesta respongui a la veritable finalitat social de protecció als menors privats d'una vida familiar normal. Aquesta absència de control permetia de vegades l'odiós tràfic de nens, denunciats als mitjans de comunicació, i donava lloc, altres vegades, a una inadequada selecció dels adoptants. Des d'un altre punt de vista, era inapropiat el tractament que es donava als casos d'abandonament de menors, perquè, per la seva rigidesa, impedia o dificultava a la pràctica la realització d'adopcions sens dubte recomanables. També es poden esmentar, com a altres inconvenients, la possibilitat indiscriminada d'adopció dels majors d'edat i la mateixa pervivència de la figura de l'adopció simple, reduïda a una forma residual d'escassa transcendència jurídica i que només s'utilitzava la majoria de vegades per a fins marginals no mereixedors d'una protecció especial.

S'ha considerat, en definitiva, que aquell sistema no estava suficientment fonamentat en la necessària primacia de l'interès de l'adoptat, que ha de prevaler, sense prescindir-ne totalment, sobre els altres interessos en joc en el curs de l'adopció, com són els dels adoptants i els dels pares o guardadors de l'adoptat.

Aquesta Llei pretén, en canvi, basar l'adopció en dos principis fonamentals: la configuració de l'adopció com un instrument d'integració familiar, referit essencialment als qui la necessiten més, i el benefici de l'adoptat que se sobreposa, amb el necessari equilibri, a qualsevol altre interès legítim subjacent en el procés de constitució. Aquestes finalitats d'integració familiar i de consecució, amb caràcter prioritari, de l'interès del menor, són servides en el text legal mitjançant la consagració de la completa ruptura del vincle jurídic que l'adoptat mantenia amb la família anterior, i la creació «ope legis» d'una relació de filiació a la qual són aplicables les normes generals de filiació contingudes en els articles 108 i següents del Codi civil.

El primer d'aquests principis comporta que en el futur l'adopció només serà possible, llevat de casos molt excepcionals, per als menors d'edat i que, com a figura prèvia, no imprescindible, però que s'espera que s'utilitzi sovint, es regula l'acolliment familiar amb especial detall. Aquest

últim és una novetat important, que té el seu parangó en diversos drets europeus i que suposa donar rang legal de primer ordre a una institució fins avui regulada per normes administratives disperses. S'ha considerat que la figura té la substantivitat necessària per ser digna de ser inclosa al Codi civil, amb la qual cosa també s'aconseguirà unificar pràctiques divergents i difondre'n l'aplicació. La Llei procura dotar d'un contingut jurídic, de caràcter essencialment personal, la relació que es crea entre el menor i la persona o persones a les quals se'l confia, sense oblidar els drets dels pares per naturalesa. Finalment, s'ha de ressaltar que, tot i que l'acolliment es formalitza en el termini administratiu, no deixa d'estar sotmès, des de la seva iniciació, a la vigilància del ministeri fiscal i al necessari control judicial.

Com a complement de l'acolliment familiar i de l'adopció i com a pas previ a la regulació més clara de les dues institucions, aquesta Llei dona normes sobre la tutela i la guarda dels menors desemparats. Canviant el criteri a què responia l'anterior article 239, s'ha considerat, atenent la urgència del cas, que la situació de desemparament ha de donar origen a una tutela automàtica a càrrec de l'entitat pública a la qual correspongui en el territori la protecció dels menors. La guarda dels menors, sempre sota la vigilància superior del fiscal, que pot proposar al jutge les mesures de protecció que consideri necessàries, es confia a la mateixa entitat, que pot actuar o bé a través dels directors dels establiments públics o privats que en depenen, o bé a les persones que formalitzin l'acolliment familiar.

La primacia de l'interès del menor, a què abans s'ha fet referència, té el seu reflex, per exemple, en la necessitat de disposar del seu consentiment, per a l'adopció o per a l'acolliment, a partir dels dotze anys, cosa que implica també, indubtablement, l'especial valoració de la seva negativa quan, fins i tot sent menor d'aquesta edat, tingui judici suficient. Però, a més, el mateix principi inspira totes les diverses garanties que acompanyen el procediment constituent de l'acolliment o de l'adopció. Es pot assenyalar que, amb aquest punt de vista, l'adopció no és un simple negoci privat entre l'adoptant i els progenitors per naturalesa, sinó que es procura l'adequada selecció d'aquell de manera objectiva, amb la qual cosa també es contribueix a la supressió d'intermediaris poc fiables ben intencionats o mal intencionats.

En aquesta mateixa línia, una peça clau de la nova Llei són les institucions públiques o les privades que hi col·laboren i a les quals s'encomanen, de manera gairebé exclusiva, les propostes d'adopció i, en tot cas, la col·locació de nens en règim d'acolliment familiar. Respecte a les entitats privades col·laboradores, el control de l'Administració i la fixació d'uns requisits imprescindibles per a la qualificació com a tals s'assenyalen, sense perjudici d'un altre desplegament reglamentari, en una disposició addicional. Per descomptat, no s'amaga que l'èxit de la reforma està en gran part condicionat al bon funcionament d'aquestes institucions. Encara que tota novetat legislativa comporta perill, i més quan el sistema canvia totalment, s'ha considerat que el camí triat és l'únic viable per donar seriositat i seguretat al procediment de l'adopció.

Aquest procediment, d'altra banda, segueix sent de caràcter judicial i es manté la necessària intervenció del Ministeri Públic. El procediment, en qualsevol cas, se simplifica perquè desapareix l'etapa final notarial i perquè, sense minva de les necessàries garanties, la Llei permet prescindir, si no del consentiment bàsic de l'adoptant i adoptat, sí d'altres assentiments de les persones especialment vinculades amb un i l'altre.

Seria minuciós enumerar altres diversos detalls de la nova regulació, per a la qual s'han tingut sempre presents els perfeccionaments tècnics que ofereix el dret comparat i les reformes molt recents en diferents legislacions. Potser

s'hauria de destacar en aquest punt l'enfortiment de l'adopció, derivat de la reducció dels casos en els quals és possible decretar-ne l'extinció per la via judicial. Quant a l'eliminació de l'adopció simple, és una obligada conseqüència de la nova ideologia a què respon aquest institut.

Complement obligat d'aquesta Llei és la modificació de l'apartat corresponent de l'article 9 del Codi civil sobre dret internacional privat. S'ha buscat en aquests, a més d'eliminar discriminacions feridores contra la dona, establir una regulació més clara i de fàcil aplicació pràctica. Amb aquesta finalitat s'ha distingit entre els efectes de tota filiació, inclosa l'adoptiva, que s'han de regir per la llei personal del fill, com a persona més necessitada de protecció, i la constitució de la filiació adoptiva. En aquest segon aspecte, les adopcions constituïdes a Espanya es regeixen per regla general per la llei espanyola; les excepcions, fàcilment comprensibles, tendeixen a millorar la protecció de l'adoptat. Respecte a les adopcions constituïdes a l'estranger, es delimiten, d'una banda, les competències dels cònsols d'Espanya, i s'arbitra, d'altra banda, un sistema perquè les adopcions formalitzades davant autoritats estrangeres competents puguin assolir plenitud d'efectes en l'ordenament espanyol.

Finalment, les qüestions de dret transitori tenen la seva solució adequada en dos breus disposicions d'aquest caràcter, que pretenen resoldre amb claredat els espinosos problemes que comporta la renovació legislativa.

S'espera, en definitiva, que aquesta Llei reconduïxi l'adopció al ple compliment de la seva importantíssima funció social en benefici dels més necessitats que avui demana unànimement la comunitat espanyola.

Article primer

Els apartats 4 i 5 de l'article 9 del Codi civil queden redactats així:

4. El caràcter i el contingut de la filiació, inclosa l'adoptiva, i les relacions paternofilials, es regeixen per la llei personal del fill.

5. L'adopció constituïda per un jutge espanyol es regeix, quant als requisits, pel que disposa la llei espanyola. No obstant això, s'ha d'observar la llei nacional de l'adoptand pel que fa a la seva capacitat i consentiments necessaris: 1r Si té la residència habitual fora d'Espanya. 2n Encara que resideixi a Espanya, si no adquireix, en virtut de l'adopció, la nacionalitat espanyola.

A petició de l'adoptant o del ministeri fiscal, el jutge, en interès de l'adoptand, pot exigir, a més, els consentiments, audiències o autoritzacions requerides per la llei nacional o per la llei de la residència habitual de l'adoptant o de l'adoptand.

Per a la constitució de l'adopció, els cònsols espanyols tenen les mateixes atribucions que el jutge, sempre que l'adoptant sigui espanyol i l'adoptand estigui domiciliat a la demarcació consular. La proposta prèvia ha de ser formulada per l'entitat pública corresponent a l'últim lloc de la residència de l'adoptant a Espanya. Si l'adoptant no va tenir mai residència a Espanya no és necessària la proposta prèvia, però el cònsol ha de recollir de les autoritats del lloc de residència d'aquell informes suficients per valorar-ne la idoneïtat.

En l'adopció constituïda per l'autoritat estrangera competent, la Llei de l'adoptant regeix quant a capacitat i consentiments necessaris. Els consentiments exigits per aquesta Llei es poden prestar davant una autoritat del país en què es va iniciar la constitució o, posteriorment, davant qualsevol altra autoritat competent. Si s'escau, per a l'adopció d'un espanyol, és necessari el consentiment de l'entitat pública corresponent a l'última residència de l'adoptand a Espanya.

Article segon

El capítol V del títol VII del llibre I del Codi civil, que comprèn els articles 172 a 180, inclusivament, queda redactat, sota la rúbrica «De l'adopció i altres formes de protecció de menors», amb el contingut següent:

SECCIÓ PRIMERA

De la guarda i acolliment de menors

Article 172

1. L'entitat pública a la qual, en el respectiu territori, estigui encomanada la protecció de menors, té per ministeri de la llei la tutela dels que estiguin en situació de desemparament. Es considera com a situació de desemparament la que es produeix de fet a causa de l'incompliment, o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establerts per les lleis per a la guarda dels menors, quan aquests quedin privats de la necessària assistència moral o material.

2. L'entitat pública només n'ha d'assumir la guarda durant el temps necessari, quan els qui tenen potestat sobre el menor ho sol·licitin justificant que no el poden atendre per malaltia o altres circumstàncies greus, o quan així ho acordi el jutge en els casos en què legalment sigui procedent.

3. La guarda es pot exercir, sota la vigilància de l'entitat pública, pel director de la casa o establiment on el menor sigui internat o per la persona o persones que el rebin en acolliment.

4. S'ha de procurar la reinserció del menor a la mateixa família i que la guarda o l'acolliment dels germans es confiï a una mateixa institució o persona sempre que redundi en interès del menor.

Article 173

1. L'acolliment produeix la plena participació del menor en la vida de família i imposa a qui el rep les obligacions de vetllar per ell, tenir-lo en companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral.

2. S'ha de formalitzar per escrit, amb el consentiment de l'entitat pública, tingui o no la tutela de les persones que rebin el menor i d'aquest si té dotze anys complerts, amb expressió del seu caràcter remunerat o no.

Quan siguin coneguts els pares que no estiguin privats de la pàtria potestat, o el tutor, és necessari, a més, que consentin l'acolliment.

Si s'hi oposen o no compareixen, l'acolliment només pot ser acordat pel jutge, en interès del menor, de conformitat amb els tràmits de la Llei d'enjudiciament civil.

3. L'acolliment del menor cessa:

1r Per decisió judicial.

2n Per decisió de les persones que el tinguin acollit, prèvia comunicació d'aquestes a l'entitat pública.

3r A petició del tutor o dels pares que en tinguin la pàtria potestat i reclamin la seva companyia.

És necessària la resolució judicial de cessació si l'acolliment ha estat disposat pel jutge.

4. Totes les actuacions de formalització i cessació de l'acolliment s'han de practicar amb la reserva convenient.

Article 174

1. Incumbeix al fiscal la superior vigilància de la tutela, acolliment o guarda dels menors a què es refereix aquesta secció.

2. Amb aquesta finalitat, l'entitat pública li ha de donar notícia immediata dels nous ingressos de menors i li ha de remetre una còpia dels escrits de formalització

dels acolliments. El fiscal ha de comprovar, com a mínim semestralment, la situació del menor i promoure davant del jutge les mesures de protecció que consideri necessàries.

3. La vigilància del ministeri fiscal no eximeix l'entitat pública de la seva responsabilitat envers el menor i de la seva obligació de posar en coneixement del ministeri fiscal les anomalies que observi.

SECCIÓ SEGONA

De l'adopció

Article 175

1. L'adopció requereix que l'adoptant tingui vint-i-cinc anys. En l'adopció pels dos cònjuges n'hi ha prou que un d'ells hagi assolit aquesta edat.

En tot cas, l'adoptant ha de tenir, com a mínim, catorze anys més que l'adoptat.

2. Únicament poden ser adoptats els menors no emancipats. Com a excepció, és possible l'adopció d'un major d'edat o d'un menor emancipat quan, immediatament abans de l'emancipació, hi hagi hagut una situació no interrompuda d'acolliment o convivència, iniciada abans que l'adoptand hagi complert els catorze anys.

3. No es pot adoptar:

1r Un descendent.

2n Un parent en segon grau de la línia col·lateral per consanguinitat o afinitat.

3r Un pupil pel seu tutor fins que hagi estat aprovat definitivament el compte general justificat de la tutela.

4. Fora de l'adopció pels dos cònjuges, ningú pot ser adoptat per més d'una persona. En cas de mort de l'adoptant, o quan l'adoptant pateixi l'exclusió prevista a l'article 179, és possible una nova adopció de l'adoptat.

Article 176

1. L'adopció es constitueix per resolució judicial, que sempre ha de tenir en compte l'interès de l'adoptand.

2. Per iniciar l'expedient d'adopció és necessària la proposta prèvia de l'entitat pública.

No obstant això, no es requereix proposta quan en l'adoptand es doni alguna de les circumstàncies següents:

1a Ser orfe i parent de l'adoptant en tercer grau per consanguinitat o afinitat.

2a Ser fill del consort de l'adoptant.

3a Fer més d'un any que està acollit legalment per l'adoptant o haver estat sota la seva tutela pel mateix temps.

4a Ser major d'edat o menor emancipat.

3. En els tres primers supòsits del número anterior es pot constituir l'adopció, encara que l'adoptant hagi mort, si aquest ha estat davant del jutge el seu consentiment. Els efectes de la resolució judicial en aquest cas s'han de retrotraure a la data de prestació del consentiment.

Article 177

1. Han de consentir l'adopció, en presència del jutge, l'adoptant o adoptants i l'adoptand de més de dotze anys.

2. Han d'assentir a l'adopció en la forma establerta a la Llei d'enjudiciament civil:

1r El cònjuge de l'adoptant, llevat que hi hagi separació legal per sentència ferma o separació de fet de comú acord que consti fefaentment.

2n Els pares de l'adoptand, llevat que estiguin privats legalment de la pàtria potestat o estiguin inclosos en una causa per a la seva privació o que el fill estigui emancipat.

No és necessari l'assentiment quan els que l'hagin de prestar estiguin impossibilitats per fer-ho.

L'assentiment de la mare no es pot prestar fins que hagin transcorregut trenta dies des del part.

3. Han de ser simplement escoltats pel jutge:

1r Els pares que no hagin estat privats de la pàtria potestat quan el seu assentiment no sigui necessari per a l'adopció.

2n El tutor i, si s'escau, el guardador o guardadors.

3r L'adoptand de menys de dotze anys si té judici suficient.

Article 178

1. L'adopció produeix l'extinció dels vincles jurídics entre l'adoptat i la seva família anterior.

2. Com a excepció, subsisteixen els vincles jurídics amb la família paterna o materna, segons el cas:

1r Si l'adoptat és fill del cònjuge de l'adoptant, encara que el consort hagi mort.

2n Si només un dels progenitors ha estat legalment determinat i l'adoptant és una persona de diferent sexe al d'aquest progenitor, sempre que aquest efecte hagi estat sol·licitat per l'adoptant, l'adoptat de més de dotze anys i el pare o mare el vincle del qual hagi de persistir.

3. El que estableixen els apartats anteriors s'entén sense perjudici del que es disposa sobre els impediments matrimonials.

Article 179

1. El jutge, a petició del ministeri fiscal, de l'adoptat o del seu representant legal, ha d'acordar que l'adoptant que hagi incorregut en una causa de privació de la pàtria potestat quedi exclòs de les funcions tuitives i dels drets que per llei li corresponguin respecte a l'adoptat o els seus descendents, o en les seves herències.

2. Una vegada assolida la plena capacitat, l'exclusió només pot ser demanada per l'adoptat dins els dos anys següents.

3. Deixen de produir efecte aquestes restriccions per determinació del mateix fill una vegada assolida la plena capacitat.

Article 180

1. L'adopció és irrevocable.

2. El jutge ha d'acordar l'extinció de l'adopció a petició del pare o de la mare que, sense culpa seva, no hagin intervingut en l'expedient en els termes expressats a l'article 177. També és necessari que la demanda s'interposi dins els dos anys següents a l'adopció i que l'extinció sol·licitada no perjudiqui greument el menor.

3. L'extinció de l'adopció no és causa de pèrdua de la nacionalitat ni del veïnatge civil adquirits, ni afecta els efectes patrimonials anteriorment produïts.

4. La determinació de la filiació que per naturalesa correspongui a l'adoptat no afecta l'adopció.

Article tercer

En el text del Codi civil i altres disposicions legals, l'anomenada «adopció plena» s'entén substituïda, d'ara endavant, per l'adopció que regula aquesta Llei.

Article quart

Els articles 160, 161, 164 i 165 del Codi civil tenen la redacció següent:

Article 160

El pare i la mare, encara que no exerceixin la pàtria potestat, tenen el dret de relacionar-se amb els fills menors, excepte amb els adoptats per un altre o de conformitat amb el que es disposi per resolució judicial.

No es poden impedir sense una causa justa les relacions personals entre el fill i altres parents i cercles pròxims.

En cas d'oposició, el jutge, a petició del menor o del parent o propparent, ha de resoldre tenint en compte les circumstàncies.

Article 161

Si es tracta del menor acollit, el dret que correspon als pares de visitar-lo i relacionar-s'hi, el pot regular o suspendre el jutge, ateses les circumstàncies i l'interès del menor.

Article 164

Els pares han d'administrar els béns dels fills amb la mateixa diligència que els seus propis, complint les obligacions generals de qualsevol administrador i les especials establertes a la Llei hipotecària.

S'exceptuen de l'administració paterna:

1. Els béns adquirits per títol gratuït quan el disposant ho hagi ordenat de manera expressa. S'ha de complir estrictament la voluntat d'aquest sobre l'administració d'aquests béns i la destinació dels fruits.

2. Els adquirits per successió en què el pare, la mare o tots dos hagin estat justament desheretats o no hagin pogut heretar per causa d'indignitat, que han de ser administrats per la persona designada pel causant i, si de cas hi manca i successivament, per l'altre progenitor o per un administrador judicial especialment nomenat.

3. Els que el fill de més de setze anys hagi adquirit amb el seu treball o indústria. Els actes d'administració ordinària els ha de fer el fill, que requereix el consentiment dels pares per als que l'excedeixin.

Article 165

Pertanyen sempre al fill no emancipat els fruits dels seus béns, així com tot el que adquireixi amb el seu treball o indústria.

No obstant això, els pares poden destinar els del menor que visqui amb tots dos o amb un sol d'ells, en la part que li correspongui, a l'aixecament de les càrregues familiars, i no estan obligats a retre comptes del que hagin consumit en aquestes atencions.

Amb aquesta finalitat, s'han de lliurar als pares, en la mesura adequada, els fruits dels béns que ells no administrin. Se n'exceptuen els fruits dels béns a què es refereixen els números 1 i 2 de l'article anterior i els d'aquells donats o deixats als fills especialment per a la seva educació o carrera, però si els pares manquen de mitjans poden demanar al jutge que se'ls en lliuri la part que en equitat sigui procedent.

Article cinquè

Els articles 222, 229, 232, 239 i 321 del Codi civil queden redactats de la manera següent:

Article 222

Estan subjectes a tutela:

1r Els menors no emancipats que no estiguin sota la pàtria potestat.

2n Els incapacitats, quan la sentència ho hagi establert.

3r Els subjectes a la pàtria potestat prorrogada, en cessar aquesta, llevat que sigui procedent la curatela.

4t Els menors que estiguin en situació de desamparament.

Article 229

Estan obligats a promoure la constitució de la tutela, des del moment en què coneguin el fet que la motivi, els parents que hi estiguin cridats i la persona sota la guarda de la qual estigui el menor o incapacitat, i si no ho fan són responsables solidaris de la indemnització dels danys i perjudicis causats.

Article 232

La tutela s'exerceix sota la vigilància del ministeri fiscal, que actua d'ofici o a instància de qualsevol interessat.

En qualsevol moment pot exigir al tutor que l'informi sobre la situació del menor o de l'incapacitat i de l'estat de l'administració de la tutela.

Article 239

La tutela dels menors desamparats correspon per llei a l'entitat a què es refereix l'article 172.

Tanmateix, s'ha de procedir al nomenament de tutor de conformitat amb les regles ordinàries, quan hi hagi persones que, per les seves relacions amb el menor o per altres circumstàncies, puguin assumir la tutela amb benefici per a aquest.

Article 321

El jutge també pot concedir, amb l'informe previ del ministeri fiscal, el benefici de la majoria d'edat al subjecte a tutela de més de setze anys que ho sol·liciti.

Article sisè

El text de la regla 16 de l'article 63 de la Llei d'enjudiciament civil és el següent:

16. En les actuacions judicials sobre acolliment familiar o adopció o en les relacionades amb les funcions de protecció encomanades a les corresponents entitats públiques, és competent el jutge del domicili de l'entitat i, si de cas hi manca, el del domicili de l'adoptant. En les actuacions judicials a què es refereixen els articles 179 i 180 del Codi civil és competent el jutge del domicili de l'adoptant.

Article setè

El títol segon del llibre tercer de la Llei d'enjudiciament civil queda redactat així:

TÍTOL SEGON

De l'acolliment de menors i de l'adopció

SECCIÓ PRIMERA

Regles comunes

Article 1.825

Les actuacions regulades en el present títol s'han de practicar totes amb la intervenció del ministeri fiscal. Els interessats poden actuar sota la direcció d'un advocat.

Article 1.826

El jutge pot ordenar la pràctica de totes les diligències que consideri oportunes per assegurar-se que l'adopció,

l'acolliment o la seva cessació són beneficiosos per al menor.

Totes les actuacions s'han de portar a terme amb la convenient reserva, evitant en particular que la família d'origen tingui coneixement de quina és l'adoptiva.

La interlocutòria que posa fi a l'expedient només és susceptible en apel·lació.

Article 1.827

En cas d'oposició d'algun interessat, no és aplicable el que disposa l'article 1.817, excepte en el cas que els pares citats només per a audiència hi compareguin al·legant que és necessari el seu assentiment, cas en què s'interromp l'expedient, i l'oposició s'ha de ventilar davant el mateix jutge pels tràmits del judici verbal.

SECCIÓ SEGONA

De l'acolliment

Article 1.828

La constitució de l'acolliment, quan requereixi decisió judicial, ha de ser promoguda pel ministeri fiscal o per l'entitat pública corresponent.

El jutge, amb el consentiment de l'entitat pública, si no és la promotora de l'expedient, de les persones que rebin el menor i d'aquest des que té dotze anys, ha d'escollir els pares que no estiguin privats de la pàtria potestat ni suspesos en el seu exercici, o el tutor, si s'escau, i el menor de dotze anys que tingui suficient judici, i ha de dictar interlocutòria en el terme de cinc dies, en què resolgui el que sigui procedent en interès del menor.

Quan no s'hagi pogut conèixer el domicili o el parador dels pares o tutors o si, una vegada citats no compareixen, es prescindeix del tràmit i el jutge pot acordar l'acolliment.

La iniciació de l'expedient de cessació judicial de l'acolliment té lloc d'ofici o a petició del menor, del seu representant legal, de l'entitat pública, del ministeri fiscal o de les persones que el tinguin acollit.

El jutge pot acordar la cessació de l'acolliment després d'escollir l'entitat pública, el menor, el seu representant legal i els que el tinguin acollit.

Contra la interlocutòria que acordi la constitució de l'acolliment o la seva cessació es pot interposar recurs d'apel·lació a un sol efecte.

SECCIÓ TERCERA

De l'adopció

Article 1.829

En la proposta d'adopció, formulada al jutge per l'entitat pública, s'hi han d'expressar especialment:

a) Les condicions personals, familiars i socials i mitjans de vida de l'adoptant o adoptants seleccionats i les seves relacions amb l'adoptand, amb detall de les raons que justifiquin l'exclusió d'altres interessats.

b) Si s'escau, l'últim domicili conegut del cònjuge de l'adoptant, quan hagi de prestar el seu consentiment, i el dels pares o guardadors de l'adoptand.

c) Si uns i altres han formalitzat el seu assentiment davant l'entitat pública o en un document autèntic, l'assentiment pot ser revocat si la revocació es notifica a l'entitat abans de la presentació de la proposta del jutjat.

En els casos en què no es requereix la proposta prèvia de l'entitat pública, de conformitat amb el que disposa l'article 176 del Codi civil, la sol·licitud formulada al jutge per l'adoptant ha d'expressar les indicacions contingudes

en els apartats anteriors quan hi siguin aplicables, i l'al·legació i les proves per demostrar que en l'adoptand es dona alguna de les circumstàncies exigides per l'article esmentat.

Amb la proposta s'han de presentar els documents a què es refereixen els apartats anteriors, si s'escau els informes de l'entitat col·laboradora, i tots els informes o documents que es considerin oportuns.

Article 1.830

L'assentiment a l'adopció que han de prestar el cònjuge de l'adoptand i els pares de l'adoptant s'ha de formalitzar o bé abans de la proposta, davant l'entitat corresponent, o bé en un document públic, o bé per compareixença davant del jutge.

Si en presentar-se la proposta o sol·licitud d'adopció han transcorregut més de sis mesos des que es va donar l'assentiment, és necessari que aquest sigui renovat davant del jutge.

En les adopcions que exigeixin la proposta prèvia, en cap moment s'ha d'admetre que l'assentiment dels pares es refereixi a adoptants determinats.

Article 1.831

Si en la proposta o sol·licitud d'adopció no hi consta el domicili dels qui han de ser citats, el jutge, en un termini no superior a trenta dies a comptar de la presentació de l'escrit, ha de practicar les diligències oportunes per esbrinar-ne el domicili.

En la citació als pares, s'hi ha de precisar la circumstància per la qual és suficient la seva simple audiència. Si els pares de l'adoptand o el cònjuge de l'adoptant no responen a la primera citació, se'ls ha de tornar a citar, una vegada hagin transcorregut quinze dies naturals a comptar de la data en què s'haurien d'haver presentat al jutjat.

Quan no s'hagin pogut conèixer el domicili o parador d'algun que hagi de ser citat o si tot i estar citat no hi compareix, s'ha de prescindir del tràmit i l'adopció acordada és vàlida, deixant a part, si s'escau, el dret que als pares concedeix l'article 180 del Codi civil.

La interlocutòria per la qual s'acordi l'adopció és susceptible d'apel·lació a ambdós efectes.

Article 1.832

Les actuacions judicials a què es refereixen els articles 179 i 180 del Codi civil s'han de substanciar pels tràmits del judici declaratiu ordinari que correspongui.

Durant la substanciació del procediment, el jutge ha d'adoptar les mesures de protecció oportunes sobre la persona i els béns de l'adoptat menor o incapaç.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.—Les entitats públiques esmentades en aquesta Llei són els organismes de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals a les quals, d'acord amb les lleis, correspon, en el territori respectiu, la protecció de menors.

Les comunitats autònomes, en virtut de la seva competència en matèria de protecció de menors, poden habilitar, en el seu territori, com a institucions col·laboradores d'integració familiar, les associacions o fundacions no lucratives, constituïdes de conformitat amb les lleis que els siguin aplicables, en els estatuts o regles de les quals consti com a fi la protecció de menors i sempre que disposin dels mitjans materials i els equips pluridisciplinaris necessaris per a l'exercici de les funcions encomanades.

Aquestes institucions col·laboradores poden intervenir només en funcions de guarda i mediació amb les limi-

tacions que l'entitat pública assenyali, i sempre estan sotmeses a les directrius, inspecció i control de l'autoritat que les habiliti.

Cap altra persona o entitat pot intervenir en funcions de mediació per a acolliments familiars o adopcions.

L'habilitació s'atorga previ expedient. L'habilitació pot ser privada d'efectes si l'associació o fundació deixa de reunir els requisits exigits o infringeix en la seva actuació les normes legals.

Incumbeix al Ministeri de Justícia la coordinació amb fins d'informació i col·laboració, estadístiques i relacions internacionals, per a la qual cosa les comunitats autònomes han de facilitar la informació necessària.

Les persones que prestin serveis a les entitats públiques o a les institucions col·laboradores estan obligades a guardar secret de la informació obtinguda i de les dades de filiació dels acollits o adoptats, i han d'evitar, en particular, que la família d'origen conegui la d'adopció.

Des que una persona és seleccionada per l'entitat pública com a adoptant, pot sol·licitar que l'entitat li proporcioni les dades que tingui sobre la salut del menor.

Segona.—Per a les funcions judicials que preveu aquesta Llei és competent el jutge de primera instància i, si s'escau, el que correspongui, d'acord amb el que disposa l'article 98 de la Llei orgànica del poder judicial.

Tercera.—Les referències d'aquesta Llei a la capacitat dels cònjuges per adoptar simultàniament un menor també són aplicables a l'home i la dona integrants d'una parella unida de manera permanent per una relació d'efectivitat anàloga a la conjugal.

Quarta.—El menor confiat en acolliment legal a un titular o beneficiari del dret d'assistència sanitària en qualsevol règim del sistema de la Seguretat Social, té dret a

rebre aquesta prestació durant el temps que duri l'acolliment.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—En els expedients d'adopció plena, pendent davant els tribunals a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, regeix, en tot, la legislació anterior, llevat que els sol·licitants demanin l'aplicació de la nova llei. Queden sobreseguts els expedients d'adopció simple en els quals no s'hagi dictat una resolució judicial.

Segona.—Les adopcions simples o menys plenes subsisteixen amb els efectes que els reconegui la legislació anterior, sense perjudici que es pugui portar a terme l'adopció regulada per aquesta Llei si per a això es compleixen els requisits exigits a aquesta.

DISPOSICIÓ FINAL

Les normes procedimentals sobre mesures de protecció de menors han de ser aplicades amb les adaptacions que exigeixen el Codi civil i aquesta Llei.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palau de la Zarzuela, Madrid, 11 de novembre de 1987.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ